

תת"ע (חיפה) 4366-06-20 - מדינת ישראל נ' טובה קריגל טובה קריגל

תת"ע (חיפה) 4366-06-20 - מדינת ישראל נ' טובה קריגל טובה קריגלשלום חיפה

תת"ע (חיפה) 4366-06-20

מדינת ישראל

נגד

טובה קריגל טובה קריגל

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בחיפה

[07.05.2025]

כבוד השופטת כרמית פאר גינת

החלטה

1. לפניי בקשה לפסיקת הוצאות הגנה לפי סעיף 80(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. בדיון ביום 28.3.24 הוריתי על זיכוייה של המבקשת מהעבירה המיוחסת לה בכתב האישום. זאת, מכיוון שעד התביעה לא התייצב מספר פעמים ולאחר שניתנו מספר דחיות, ולמרות שהיעדרותו של העד בדיון האחרון הייתה מוצדקת, הרי שקבעתי כי לא ניתן לגרום עיוות דין נוסף למבקשת ולדחות את הדיון בעניינה פעם נוספת. כמו כן, קבעתי כי גרסתו של השוטר בחקירה הראשית לא הספיקה כדי לבסס את הרשעתה של המבקשת וכי גרסתה הייתה סבירה ומתקבלת על הדעת.
3. לפי כתב האישום, ביום 24.8.19 בשעה 09:50 נהגה המבקשת ברכב מסוג "הונדה" בשד' ההגנה בחיפה, בדרך עירונית המסומנת בתמרור 426, במהירות של 95 קמ"ש, העולה על מהירות של 70 קמ"ש הרשומה בתמרור, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה. המדובר בעבירה מסוג ברירת משפט. סכום הקנס המקורי עמד על 750 ש"ח, המבקשת הגישה בקשה להישפט ומכאן ההליך שלפנינו.
4. ב"כ המבקשת טען בבקשתו בכתב מיום 16.5.24 כי המבקשת מעולם לא הודתה במיוחס לה, ביקשה להישפט וההליך התנהל במשך מספר שנים, לרבות הגעה לבית המשפט 8 פעמים של ב"כ המבקשת, בנה של המבקשת, והדבר היה כרוך בטרחה רבה ובעלות גבוהה. ב"כ המבקשת הפנה בבקשתו לשתי החלופות המנויות בסעיף 80(א) לחוק העונשין לעניין פסיקת הוצאות הגנה מאוצר המדינה ולשיטתו שתיהן מתקיימות במקרה הנדון. עוד הוא ציין כי המבקשת קשישה, בת קרוב ל-90, בעלת עבר תעבורתי שהתיישן וכי אין עניין לציבור בהעמדה לדיון. לאור האמור, הוא ביקש לפסוק למבקשת הוצאות הגנה.

5. ב"כ המשיבה הגישה את תגובתה ביום 29.4.25, באיחור רב, וטענה שם כי לא מתקיימים התנאים לשם חיובה בהוצאות. לדבריה, סעיף 80 לחוק העונשין מאפשר פסיקת הוצאות הגנה ופיצוי לנאשמים בגין הליך בלתי מוצדק שננקט נגדם. באשר לעילה הראשונה, היא ציינה כי במבחן התובע הסביר המדובר בתיק שהיה מקום להגישו, בשים לב לתשתית הראייתית שתוארה היטב על ידי השוטר. באשר לעילה השנייה, היא ציינה כי גילה של המבקשת ועברה התעבורתי אינם מהווים הצדקה שלא לקיים הליך משפטי, וכי, למעשה, המבקשת התייצבה בבית המשפט לדיון אחד בלבד. באשר לדחיות הנטענות, היא השיבה כי מרבית בקשות הדחייה בתיק היו מטעם המבקשת, והדגישה כי היעדרותו של עד התביעה לא נבעה מזלזול אלא ממצב רפואי שלו ושל משפחתו. לאור האמור, היא עתרה לדחות את הבקשה.
6. בדיון שהתקיים בפניו ביום 30.4.25 חזר ב"כ המבקשת על בקשתו להוצאות והדגיש כי המדובר בפסק דין שניתן לפני 11 חודשים וכי תגובת המשיבה הוגשה באיחור רב ועל כן אין להעניק לה משקל. ב"כ המשיבה חזרה על האמור בתגובתה בכתב.
7. המקור הנורמטיבי בענייננו הינו סעיף 80(א) לחוק העונשין:
"משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, בסכום שייראה לבית המשפט...".
8. במקרה שלפנינו, באשר לחלופה הראשונה בסעיף 80(א) - שלא היה יסוד להאשמה - יש לציין כי עיון בהודעת תשלום הקנס, שבגינה ביקשה המבקשת להישפט, מלמד כי השוטר ציין בנסיבות הדו"ח באופן מפורט כיצד ביצע את אכיפת המהירות, פירט את נסיבות ביצוע העבירה, מילא את הפרטים בדו"ח כנדרש ואף צורפה תעודת כיוול של מכשיר המדידה, כך שלפי מבחן התובע הסביר היה מקום להגיש את הדו"ח בעניינה של המבקשת. יש להדגיש בעניין זה כי זיכוי המבקשת נבע מכך שהעד לא התייצב ולא ניתן היה לבחון את ראיות התביעה שהוגשו, ולא מהסיבה כי נקבע שאין בראיות ולו בסיס לאשמה המיוחסת למבקשת.
9. בנוגע לחלופה השנייה בסעיף - בהתקיים נסיבות אחרות המצדיקות זאת - אין חולק בין הצדדים כי נקבע בפסיקה שמדובר בביטוי עמום, השואב את כוחו משיקולים כלליים של צדק ומדיניות משפטית [ראו, למשל, ע"פ 7826/96 רייש נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(1) 481 (1997)]. לצורך ההחלטה בדבר הטלת הוצאות, על בית המשפט להתחשב במכלול הנסיבות, לרבות נסיבות הנוגעות להליך המשפטי עצמו, כגון הסיבה להתארכות המשפט, טיב הזיכוי ונסיבותיו האישיות של הנאשם, כגון מידת הנזק או העוול שנגרמו לו, האם היה עינוי דין כלפיו, התנהגותו של הנאשם וכד'.
10. בענייננו, יש לציין כי המבקשת היא זו שיזמה את ההליך (המדובר, כאמור, בעבירה מסוג ברירת משפט) ונכון הוא שחלק מן הדחיות בתיק נבעו מבקשותיה. יתרה מכך, יש לציין כי לאחר שב"כ המבקשת הגיש את בקשתו להוצאות ולאחר שלא התקבלה תגובת המשיבה במועד, הוא פנה לבית המשפט רק לאחר 9 חודשים ולא בחלוף פרק זמן קצר בלבד, וניתן היה לפרש את הדבר כאילו הוא לא עומד על בקשתו. יחד עם זאת, במכלול הנסיבות, מצאתי לנכון לאפשר למבקשת למצות את ההליך בשאלת ההוצאות.

11. מנגד, התנהלות המשיבה אף היא אינה תקינה. יש לציין כי נקבעו מספר מועדים לשמיעת הראיות בתיק, ולמרות שניכר כי עד התביעה לא התייצב מסיבות מוצדקות, הרי שבגין תיק שאינו חמור באופן יחסי, ב"כ המבקשת נאלץ להגיע לבית המשפט מספר לא מבוטל של פעמים. עוד יש לציין כי אם המשיבה הייתה שולחת לב"כ המבקשת את הודעת תשלום הקנס המודפסת במועד, כפי שקבע בית המשפט, ניתן היה לסיים את חקירתו הנגדית של עד התביעה במועד אחד ולא היה נדרש לפצל את עדותו ולקיים את חקירתו הנגדית במועד אחר. מעבר לכך, המשיבה השתתה זמן ניכר בתגובתה על עצם פסיקת ההוצאות. בהחלטתי מיום 16.5.24 קבעתי כי תגובת המשיבה תועבר עד ליום 1.6.24. אולם, תגובת המשיבה לא הועברה עד המועד שנקבע, וביום 6.3.25 הגיש ב"כ המבקשת לתיק בקשה למתן החלטה. בהחלטתי מיום 9.3.25 הוריתי על קביעת דיון, ורק ביום 29.4.25, יום אחד לפני מועד הדיון שנקבע, הגישה המשיבה את תגובתה. מכאן, עולה כי גם המשיבה הגיבה בשיהוי משמעותי.
12. אם כן, לאחר שפירטתי את הפגמים בהתנהלותה של המבקשת אל מול הפגמים בהתנהלותה של המשיבה, אני סבורה כי מתקיימות במקרה הנדון נסיבות המצדיקות הטלת הוצאות, תוך איזון בין השיקולים השונים לשם קביעת סכום ההוצאות.
13. סיכומי של דבר, לאחר שעיינתי בטיעוני הצדדים בדיונים שבפניי ובכתב, ובהתחשב במכלול שיקולים השונים שפורטו, ובכך שבהתנהלות של כל צד נפלו אי אילו פגמים, הכוללים שיהוי, אני קובעת כי המשיבה תשלם למבקשת הוצאות בסך 1,000 ש"ח.
- התשלום יועבר לב"כ המבקשת תוך 90 ימים, ולא יאוחר מיום 10.8.25.
14. המזכירות תמציא העתק מהחלטה זו לצדדים.
- ניתנה היום, ט' אייר תשפ"ה, 07 מאי 2025, בהעדר הצדדים.